

ŽIVOT VÍRY

Proměna
společnosti
evangeliem

10
2017

45 Kč / 1,70 €

**Zranění vojáci
nevyhrávají**
rozhovor
s Lin Buttonovou **/8**

**Je hypnóza
škodlivá?**
Vít Šmajstrla **/16**

Vytržení
recenze
knihy S. Mihála **/24**

Péče o bolavé duše

co najdete v tomto čísle

úvodník

4 Kdo tomu brání?

David Floryk

křesťan a společnost

6 Volit? A koho?

Roman Joch

můj příběh

7 Stopem přes Norsko

Dana Koutecká

rozhovor

8 Zranění vojáci bitvu nevyhrají

Lin Buttonová

téma: Péče o bolavé duše

12 Zákoutí a úskalí pastorače

Marek Macák

**14 Křesťanské psychologické
a poradenské směry#**

16 Je hypnóza škodlivá?

Vít Šmajstrla

17 Potřebujeme znalosti i zjevení

Karol Verčimák

18 Církev jako rodina?

Petra Mizurová

18 Pastorače, nebo psychologie?

Lubomír Ondráček

19 Depresivita v církevních lavicích

Viera Kliszová

pokoj s Izraelem

20 Může být křesťan sionistou?

Mojmír Kallus

z historie

22 Byl jsem husita, aniž jsem o tom věděl

Martin Luther,
Jaroslav Pleva

recenze

24 Vytržení

Pavel Neústupný

připravujeme

■ **téma: Děti a víra**

□ R. Kalenský: Duchovní komunikace v rodině

□ J. Buchtová: Role rodičů a role nedělní školy

□ rodičům: Nutit děti k modlitbě?

□ anketa mezi vedoucími nedělní školy: Jaký je váš cíl?

■ **Virtuální rozhovor: Lorenzo Dow**

□ svérázný kazatel Druhého velkého probuzení

ŽIVOT VÍRY

ročník 28 / říjen 2017

cena 45 Kč / 1,70 €

Život víry je měsíčníkem vydávaným Křesťanskou misijní společností (KMS), která sdružuje různá křesťanská společenství, organizace a jednotlivce. KMS slouží k vzájemnému dorozumění křesťanských pracovníků, kteří usilují o misi a o jednotu křesťanů ve světle Písma. Chce napomáhat k duchovnímu růstu a vzdělávání křesťanů a místních sborů. KMS chce sloužit Božímu lidu. Snaží se o prohloubení vztahů mezi křesťany a usiluje o probuzení.

Šéfredaktor: Mgr. Tomáš Coufal

Redakce: Ing. arch. Tomáš Dittrich,
Lucie Vlasáková, DiS.

Redakční rada: Ing. arch. Tomáš Dittrich,
Ing. Lubomír Ondráček, Mgr. Jiří Unger,
Ing. arch. Kateřina Hodecová

Sazba a grafická úprava: Ondřej Pumr
Korektury: Lucie Vlasáková, DiS., Zdenka Brázdilová
Výtvarná spolupráce: Pavel Bosman
Tisk: Grafotechna Plus, s. r. o.

Redakce a administrace

KMS – Život víry, Primátorská 41, 180 00 Praha 8
tel.: 284 841 922, fax: 284 841 923

e-mail: redakce@zivotviry.cz, web: www.zivotviry.cz

Předplatné

objednávejte pomocí výše uvedených kontaktů nebo na e-mailu předplatné@zivotviry.cz.
Půlroční (250 Kč) či roční předplatné (499 Kč) lze zahájit kterýmkoli měsícem roku. Bližší informace (mj. kompletní ceník včetně množstevních slev) najdete na www.zivotviry.cz, odkud lze časopis také pomocí on-line formuláře objednat. Informace na vyžádání zašleme i poštou.

Předplatné, distribuce a reklamace na Slovensku:

Knihkupectvo Jonatán,
Legionárska 2, 811 07 Bratislava
tel. 02/555 63 040, e-mail: jonatan@vbnh.sk
<http://obchod.mrp.sk/vbnh>

Distribuce pro zdravotně postižené elektronicky:
Diakonie ČCE, Klimentská 18, 110 05 Praha 1
tel.: 222 316 306, e-mail: szp@diakonie.cz

Vydavatel: KMS, IČ 539 147

Registrováno: MK ČR E 6094, ISSN 1210-43-45

Za obsah podepsaných článků odpovídají autoři. Redakce si vyhrazuje právo zaslání příspěvků krátkit. Snažíme se publikovat původní texty. Pokud články, které nám posíláte, chcete zveřejnit i jinde, prosíme, abyste nás o tom informovali.

© Život víry – všechna práva vyhrazena.

Přetiskování článků či jejich delších částí bez písemného svolení redakce se zapovídá, přetiskování kratších částí (do jednoho odstavce) možno pouze s uvedením přesné citace (včetně ročníku, názvu článku a strany). Jednotlivé články možno šířit prostřednictvím xerokopii, pouze zdarma.

Uzávěrka **rádkové i plošné inzerce** je druhého dne předchozího měsíce.

Později zadané inzertory zařadíme dle možností, s 50% příplatkem.

Redakce si vyhrazuje právo inzertory odmítnout. Seznamovací a fundraisingové inzertory nezveřejňujeme.

Podmínky inzerce: <http://inzerce.zivotviry.cz>

Číslo vychází koncem předchozího měsíce a je distribuováno během první poloviny měsíce.

Milý čtenáři,

s blížícími se volbami jsem se konečně odhodlal Ti napsat něco, co mi došlo už před pár lety, co však dnes působí tak neobyčejně, že jsem se Tě trochu bál. Jsí hrdý na to, že jsme demokratickou zemí, kde jsou zaručeny základní občanské svobody? Demokracii jsme si zvykli pokládat za jediný správný systém správy státu. Jsme schopni to povědět automaticky, kdyby nás někdo z nehlubšího spánku probudil. Ale...

... často narážíme na to, že to tak úplně nefunguje. Po volbách usedají na vládní a poslanecké trůny (o těch prezidentských nemluvě) lidé, u nichž se příliš často projevují morální i kompetenční nedostatky, a to i nedostatky velmi podstatné. Kolik politiků zpronevěřilo miliony? Kolik jejich svou korumpovaností zavinilo, že ze státního rozpočtu zmizely miliardy? Kolik z nich bylo a je špatnými příklady v oblasti morálky?

Po listopadu se běžně říkálo, že za to může 41 let tzv. diktatury proletariátu, kdy jsme se, my chudáci, kteří jsme před válkou měli demokracii tak rozvinutou, demokratickým principům odcizili. „Bude to trvat nějakou dobu, a my se demokracii zase naučíme“, tak se řečnilo a psalo ještě před deseti lety. Proč už se o tom takhle nemluví? Od listopadu uběhlo mnoho vody, a morálka a kompetentnost politiků se u nás příliš nelepšily. Navíc vidíme, že demokracie je v úzkých i v tradičně dlouhodobě demokratických zemích, jako je třeba Francie nebo, hrůzo hrůz, Spojené státy.

Automatickým východiskem takových úvah bylo, že demokracie nemá chybu. Jsem přesvědčen, že základní chyba je naopak v tomto předpokladu. Demokracie jako taková má totiž spoustu úskalí. Funguje jen v některých kulturách, zeměpisných šířkách a dobách. Opravdu jen v určitých končinách: V poslední době se podařilo prozkoušet, že nedemokratické režimy ve Středomoří, a dokonce i ty diktátorské v Libyi a v Iráku, byly pro občany uvedených zemí spravedlivější a milosrdnější než v anarchii ústíci pokus o demokracii, která nastoupila po nich.

O demokracii si nedělal iluze už Aristotelés a pokládal ji jen za jednu z možností, ne za to nejlepší, co je k dispozici. Velkým úskalím je také její nestabilita. Jak dlouhá doba byla potřeba k tomu, aby se z demokratického Německa stala totalitní říše? Demokracie tam tyranii připravila nástupní prostor. Pak už stačila jen chvíle voleb, aby jako mávnutím kouzelného proutku převzala žezlo diktatura. Nebylo to ojedinělé selhání vlivem nešťastných okolností, úplně stejně to proběhlo i u nás v Únoru a v řadě dalších zemí. Nešlo totiž jen o dílčí selhání systému, ale o systémovou chybu, která se v určitých souvislostech vždycky projeví.

Problém demokracie nikdy není předně v těch, kdo jsou zvoleni. Zásadní problém demokracie je ve voličích. To oni mají v rukou moc, a když ji použijí špatným způsobem, na trůny usedají ti, kteří jim pak svým nemorálním nebo nekompetentním jednáním tahají umným způsobem peníze z kapes (a budeme rádi, když to není ještě něco horšího). Tak umným, že si toho občané většinou ani nevšimnou, a když, tak pozdě.

Klíčová skupina, to jsou v demokracii prostě voliči. Jak to udělat, aby neselhávala? Podstatné je si uvědomit, že chybná volba je jen důsledkem dlouhodobého průšvihů. Lidé si totiž zvolí představitele, kteří jsou jako oni. Před lety mnou otlásl údaj z demografického průzkumu, který odhalil, že většina českých mužů by neváhala znásilnit pohlednou ženu, kdyby z toho nevplynuly žádné sankce.

Bude mít u nich politik, který má krásné manželství a podporuje zdravé vztahy mezi muži a ženami, nějaké plus? Ani krásná na daních není dnes u nás společensky odsuzováno.

Shrnuji: Jak by nemorální voliči mohli zvolit morální státní představitele?

Podobně je to s kompetentností. Zákonodárná, vládní i správní moc je dnes v mnoha oblastech nucena rozhodovat o tak náročných věcech, že jim rozumí jen poměrně úzký okruh odborníků. Lidé, kteří dostali mandát, musejí rozhodovat o věcech, kterým rozumět ani nemohou. Možná v té které

Koblihy mám rád...

správní radě nebo v parlamentu sedí pár lidí, kteří potřebné znalosti a vhled mají, ale ti nežádka bývají přehlasováni těmi ostatními (obávám se, že je tomu tak nežádka i ve staršovstevch našich sborů). Když ani volení představitelé nemají dost kompetence, jak by kompetentní předáky mohli zvolit běžní lidé, kteří nemají šanci odhadnout skutečnou kompetentnost těch, z nichž si mají vybrat?

Mezi tyto nekompetentní voliče řadím i sám sebe. Několikrát jsem volil lidi, kteří naši zemi poškodili, a to vzdor tomu, že jsem někoho slyšel vysvětlit, proč je daný člověk do funkce nevhodný. Dnes vím, že měl můj strýček, matematik Vlastimil Macháček, pravdu, když mě varoval před Václavem Klausem, ale já jsem strýci tenkrát nevěřil. Žel, nebyl to jediný případ svých volebních experimentů.

Jak by nekompetentní voliči mohli zvolit kompetentní státní představitele?

Proč demokracie dříve někde fungovala lépe než dnes u nás? Protože voliči tam byli morálnější a kompetentnější. Strany a hnutí tehdy také ještě nenahledly zásadní slabinu demokracie, takže se snažily vytvářet kvalitní programy, zatímco dnes přicházejí s výkřiky, které jen mají přesvědčit voliče, bez ohledu na to, jestli pro společnost do budoucna přinesou něco hodnotného. Opití voliče rohlíkem je totiž reálné. Rohlíky mám rád, a koblihy ještě radši.

Mohou vůbec voliči volit dobře? Pokusil jsem se Ti vysvětlit, že to dnes u nás není možné... leda že by... leda že by... leda že by se stal zázrak. Když demokracie funguje, je to podle mě zázrak. Tady dostáváme prostor my křesťané. Vládcé dosazují i sesazují Hospodín. To je úplně jiná perspektiva. Tam, kde to po lidsku vypadá špatně, je prostor pro milost. Víc než to, koho budeš volit, rozhodne o výsledku voleb to, jak se budeš modlit.

A ještě pár slov na obhajobu demokracie. Vzdor tomu, co jsem napsal, to není nejhorší vládní systém. Vedle nevýhod je v mnohém přínosná. Myslí, že demokracii smíme v našich končinách dávat přednost jako momentálně tomu nejméně špatnému mocenskému systému.

Nevím, zda lze být na demokracii hrdý, ale jsem přesvědčen, že za ni můžeme být vděční. Platí však, že demokracie nic nezaručuje. Je značně křehká a dnes i hodně poškozená. Spolehat na demokracii by bylo bláhové. Bůh Bible ale říká, že se zajímá o politiku, a to z toho důvodu, že mu záleží na spravedlnosti, na tom, abychom mohli i v dnešním porušeném světě žít pokojně a abychom v něm mohli svobodně šířit Boží království.

Tomáš Coufal

Kdo tomu brání?

David Floryk

Víte přece, co zatím brání tomu, aby se (Antikrist) ukázal dřív, než přijde jeho čas. Nepravost již působí, ale jen skrytě, dokud nebude odstraněn z cesty ten, kdo tomu brání. (2Tě 2,7)

Při četbě knihy „Etika“ z pera německého evangelického teologa Dietricha Bonhoeffera jsem narazil na pár odstavců věnovaných poznámkám k tomuto ne zcela jednoznačnému novozákonnímu oddílu.

„Před konečným zhroutilím světa do pasti může ochránit jen dvojí,“ píše Bonhoeffer. „Jednak zázrak nově probuzené víry a pak moc, kterou Bible označuje jako ‚toho, kdo tomu brání‘.“

Zázrak probuzení je Božím činem, přichází „shora, mimo vše, co je v dějinách dosažitelné a pravděpodobné“, je činem Boží svrchovanosti a místem, kde má být zvěstován, je církev.

Ona druhá moc, „která brání“, která dosud stojí v cestě bezbřehému rozmachu moci toho Zlého, je však mocí lidskou, sekulární, světskou, je to „značnou fyzickou silou vybavená

pořádková moc“, které Bůh umožňuje účinně působit v dějinách a omezovat zlo. Touto mocí není Bůh sám, není to ani moc bezúhonná a dokonalá, nicméně Bůh si ji používá, aby zachoval svět před zkázou. „Je to moc státu, která ustanovuje a uchovává řád“, je to onen veřejný, politický, civilizační řád, stavící lidem (a jejich choutkám) hranice a tím střežící jejich svobodu.

Zajímavý a velmi jasný postřeh! Stát – jakožto strážce přirozeného lidského řádu – je tedy v této optice nahlížen jako ona moc, „která brání“ rozkladu společnosti, pádu do chaosu, nástupu antikristovských tyraní, včetně té konečné (s velkým A na začátku), kterou Písmo očekává před příchodem konce časů.

Stejný boj, jiné kulisy

Moc duchovního probuzení a moc světského veřejného řádu se svou podstatou zcela liší, připouští Bonhoeffer. Nicméně, tváří v tvář nastupujícímu chaosu se přesto „obě ocitají v těsném svazku a nenávisť ničivých sil se pak obrací proti oběma jako proti úhlavním nepřítelům“.

Bonhoeffer sepsal jednotlivé dílky své rozsáhlé Etiky na přelomu 30. a 40. let, v době, kdy v jeho rodném Německu vrcholila nacistická

diktatura se vším svým krvelačným barbarstvím. Zděděný civilizační řád nebyl tehdy schopn nacistickému náporu odolat, svět se propadl do chaosu, stát byl pohlcen temnými silami a v mnoha ohledech se sám stal nástrojem diktatury a útlačku.

Okolnosti situace naší a Bonhoefferovy se jistě v mnohém dramaticky liší, neliší se však ve své samotné podstatě – v jistém smyslu čelíme jiným projevům téže krize, prožíváme tentýž boj v jiných historických kulisách.

Bonhoeffer totiž viděl nacistické barbarství jako nejzoubejnější projev krize, která otrásá celým Západem. Západ totiž „odmítá své dějinné dědictví (...) a stává se tak nepřitelem Krista. To je specifická situace naší doby a znamená opravdovou zkázu.“ Západ opouští své křesťanské dědictví, v důsledku čehož se rozpadá samotný civilizační řád, ten, „který má bránit“ společnost proti pádu do chaosu...

Zatímco nacisté a souběžně s nimi z jiné strany komunisté usilovali stát ovládnout a učinit jej nástrojem své všeobjímající moci, dnes jsme svědky strategie, která se prezentuje zdánlivě opačně: Stát (mluví se zejména o tzv. „národním státu“, v němž je spatřován kořen všeho zlého) má být překonán, nahrazen čímsi vyspělejším, globálnějším, nadnárodním. Stát (a vše, co jej udržuje v chodu a drží na uzdě, jako je demokracie, vláda zákona, politické strany, ba i politika samotná) je prohlašován za cosi přežilé, zpodílého, nemoderního.

Uvědomují si všichni ti, kdo s revolučním zápalen bourají „starý svět“ s jeho „měšťáckou

krátce

◆ **Činští čekatelé na azyl.** Už dva roky čekají čínští křesťané na vyřízení žádosti o azyl v ČR. 131 českých osobností proto začátkem září napsalo otevřený dopis premiérovi Bohuslavu Sobotovi, ve kterém ho žádají, aby dohlédl na to, že jejich žádost bude brzy kladně vyřízena. Upozorňují na to, že kauze křesťanů hledajících u nás ochranu se věnuje dokonce i provládní čínský tisk, který uprchlé věřící očerňuje.

„Snadno se lze dočíst a také si ověřit, že lidová Čína jako ateistický stát nenávidí a pronásleduje leckjaké náboženství a náboženská hnutí včetně křesťanství. Je obecně známo, že vyznavači různých církví jsou podrobováni nelítostné perzekuci včetně věznění, mučení, a i zabíjení,“ stojí dále v dopise. Ten podepsali lidé nejrozličnějších profesí, mnozí z nich jsou signatáři Charty 77. Svůj podpis připojil např. římskokatolický biskup Václav Malý, religionista Zdeněk Vojtíšek, spisovatel Milan Uhde nebo evangelický farář Miloš Rejchrt.

Vadí jim nekonečné a neúspěšné prodlužování lhůty ze strany českých úřadů, dokdy musí být žádost vyřízena, a podezřívají stát z toho, že se tak děje kvůli politickým a ekonomickým zájmům v Číně.

„Tento trapný případ obnažuje českou migrační politiku, izolacionismus, neochotu přijímat utečence a české, sortýrování, rozdělování lidí. ... Slova Bohuslava Sobotky o účtě k Václavu Havlovi jsou jen prázdné, duté řečičky. Ve skutečnosti jsme za jeho vlády zemí bez tváře a bez

srdce,“ napsal ke kauze komentátor serveru Aktuálně.cz Martin Fendrych.

◆ **Dokument o pomoci na Ukrajině.**

V červenci tohoto roku natočil dokumentarista Zdeněk Chaloupka film „Nový svět na Donbase“. Dokument vypráví příběh mladého Čecha, který se před třemi lety rozhodl dávat a nesrovnatelně víc tím nakonec získal. Michal Kislický pracoval jako elektrikář v brněnské továrně a žil rutinní

život jako většina pětadvacátníků. „Když jsem si položil otázku, jestli by se mi líbilo takhle prožít celý život, odpověď zněla, že ne,“ vypráví v dokumentu. Rozhodl se pomoci lidem trpícím na Ukrajině kvůli válečnému konfliktu, který tehdy zrovna vypukl. Našel si tam manželku, jednu z dobrovolnic, a uvěřil tam také v Boha.

Následně založil organizaci Chuť pomáhat, která se snaží podporovat místní jak materiálně, tak duchovně. „Lidem na frontě nestačí modlitba, v zimě potřebují topení, aby neumrzli. Zároveň je velice důležité za nimi jezdit a dodávat jim sílu. Po třech letech války už mnohým dochází,“ říká.

Shání například lidem dřevo na zimu nebo organizuje letní tábory pro děti z válečných zón.

Premiéra dokumentu se bude vysílat 15. října v 13:25 na ČT2.

◆ **NG fest** si vytknul nelehký úkol – zabavit celou rodinu. Jedná se o multižánrový open-air festival v jihomoravském Javorníku nad Veličkou, letos (29. 7.) se konal již pošesté. Zúčastnilo se ho na 650 dospělých a dětí, pro které byl připraven pestrý program: několik divadelních představení, atrakce pro děti (skákací hrad, trampolína, malování na obličej, dětský koutek s hračkami...), čtyři koncerty (letos vystoupila skupina Only His, slovenský písničkář Kiko Balco, slovenská zpěvačka Janais a kapela Lámačské chvály) a také např. seminář s názvem „Pět kroků k životní spokojenosti“.

„Naším záměrem bylo připravit nejen kvalitní festival, ale také prostřednictvím hudby, tance, divadla a krátkých zamyšlení předávat křesťanský odkaz a hodnoty, na kterých vznikla naše kultura,“ uvedla Kateřina Trčková z pořadatelského týmu.

Téma letošního ročníku znělo „Společně“ a hlavním cílem bylo zabavit a povzbudit opravdu všechny věkové kategorie. „Letos se nám podařilo oslovit jak mladé, tak i starší posluchače a přilákat také více lidí z okolí. Věříme, že lidé na festivalu načerpali nových sil, které budou předávat dál ve svém okolí spolu s Boží láskou,“ zhodnotila akci Trčková. Festival připravili mladí lidé z ČCE Javorník a CASD Veselí nad Moravou.

◆ **Češi: ateističtí sobci?** Dvě třetiny Čechů nevěří v Boha, tvrdí výzkum, který nedávno provedl americký nezávislý institut Pew Research Center. Zaměřil se na státy střední, východní a jihovýchodní Evropy a ptal se na otázky související s náboženstvím, národní identitou a tolerancí. Z výzkumu vyplývá, že v České republice je zdaleka nejméně věřících ze všech 18 zkoumaných států – k víře v Boha se tu hlásí 29 % dotázaných. V Estonii je to 44 %, v Maďarsku 59 %, ve všech ostatních zemích je to minimálně 70 %. Mnohem spíše Češi věří v „existenci duše“ (44 %), v „osud“ (43 %) nebo v „zázraky“ (37 %). V existenci nebe u nás věří 27 % lidí, v existenci pekla však už jen 19 %. Jen čtvrtina Čechů se považuje přímo za ateisty.

Z toho pravděpodobně vyplývá i vyšší míra tolerance např. k LGBT komunitě – 71 % Čechů považuje homosexualitu za společensky přijatelnou. Podobně